प्रधानमंत्री आवास योजना-ग्रामीण
(केंद्र शासन पुरस्कृत)

योजनेचा उद्देश

केंद्र शासनाच्या " सर्वांसाठी घरे 2022” या अत्यंत महत्व कांक्षी योजनेनुसार गरीब बेघरांना स्वत:चे हक्काचे घर उपलब्ध करुन देण्यासाठी प्रधानमंत्री आवास योजना- ग्रामीण ही योजना सन 2016-17 या आर्थिक वर्षापासुन सुरु करण्यात आली.

वैशिष्टे :-

- कच्चे् घर असणा-या कुटुबांना नवीन पक्के घर बांधकामासाठी आर्थिक साहाय्य
- लाभार्थीची प्राधान्य क्रमाने निवड
- घर बांधकामासाठी 1,20,000/- रू इतकी तरतुद
- मनरेगा माध्यनमातुन लाभार्थ्यावस 90 दिवसांचा रोजगार उपलब्ध
- स्वच्छ भारत मिशन अंतर्गत शौचालय बांधण्यात स्वतंत्र आर्थिक तरतुद

लाभार्थीची निवड :-

PMAY-G या योजनेसाठी लाभार्थीची निवड ही “सामाजिक, आर्थिक, जात सर्वेक्षण 2011” नुसार अत्यंत पारदर्शकपणे केली जाते. यामध्ये विविध सामाजिक घटकांना लाभ दिला जातो. अनुसुचित जाती, अनुसुचित जमाती, अल्प संख्याक, अपंग यांना प्राधान्याने लाभ दिला जातो.

लाभार्थीची निवड करतांना ग्रामसभा, पंचायत समिती, जि.ग्रा.वि.यं. या ठिकाणी योग्य ती कार्यवाही करुन मंजूरी देण्यात येते.

प्रत्यंक्ष कार्यपध्देती :-

लाभार्थीची निवड झाल्या नंतर लाभार्थीच्या राहत्या घराचा [कच्चे घर] Geo Tag, Job Card Mapping, निधी वितरित करण्यासाठी लाभार्थीचे खाते PFMS प्रणालीकडे संलग्नी करुन , पंचायत समिती लाभार्थीची नावे जिल्हा स्तारावर मान्यतेसाठी प्रस्तावित करते. जिल्हा स्तरावरुन मान्यता प्राप्त लाभार्थी यांना तालुकास्तरावरुन थेट लाभ हस्तांतरण [DBT] नुसार लाभार्थीस 1 ला हप्तार दिला जातो. लाभार्थीने स्वत:च लक्ष देऊन बांधकाम करुन घेतले पाहिजे, जेणेकरुन त्याला स्व्त:च्या अपेक्षेनुसार घर बांधता येईल, यासाठी कुठल्यालही कंत्राटदाराचा सहभाग या योजनेत नाही. यासाठी काटेकोर प्रयत्न केले गेले आहेत

घर बांधणीच्या प्रत्येक टप्प्यागवर Geo Tag व इतर तंत्रज्ञानाच्या माध्यामातून प्रत्यक्ष बांधमावर जिल्हा व तालुका स्तरावरुन आर्थिक व भौतिक प्रगतीचा आढावा घेतला जातो व

त्यानुसार त्या ला 2रा, 3रा, व अंतिम हप्ता भौतिक प्रगतीशी संसंगत पध्दतीने अदा केला जातो.

लाभार्थीस मनरेगाच्या माध्यमातून 90 दिवसांचा रोजगार व त्या साठी त्याला 18,000/- रू इतकी रक्कम अदा केली जाते. स्वच्छ भारत मिशन अंतर्गत शौचालय बांधणीसाठी स्वातंत्र्यपणे 12,000/- रू इतकी रक्कम उपलब्ध करुन दिली जाते. वरील रुपरेषेनुसार बेघरांचे "स्वत:च्या हक्काच्या घरांचे" स्वप्न पुर्ण केले जाते.

देखरेख यंत्रणा :-

PMAY-G च्या बाबतीत योग्य ते नियंत्रण राखण्यासाठी व योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी मंत्रालयाने आवास सॉफट व आवास ॲप विकसित केले आहे. ज्यामुळे योजनेचे काम अत्यंत पारदर्शकपणे पार पाडले जाते. योजनेचे सनियंत्रण जिल्हा स्तरावर जि.ग्रा.वि.यं. येथून व तालुका स्तरावर पंचायत समिती या यंत्रणाच्या माध्यमातून केले जाते.

नवीन उपक्रम :-

काही बेघरांकडे स्वदत:च्या मालकीची जागा नसल्याहने त्यांसना घरकुलाचे लाभ देणे अशक्य होते. त्या साठी केंद्र शासनाने " पंडित दिनदयाळ उपाध्याय जागा खरेदी" योजनेकरिता 50,000/- किंवा प्रत्यक्ष जमिनीची किंमत यांपैकी जी रक्काम कमी असेल ती या योजनेतुन मंजूर केली जाते. जेणे करुन प्रत्येक गरीब कुंटुबाला स्वत:चे घर उपलब्ध होईल.

पारधी आवास योजना
(राज्य शासन पुरस्कृत)

उद्येश

- महाराष्ट्र राज्यातील ग्रामीण भागातील अनुसुचित जमाती मधील पारधी लोकांसाठी राज्य सरकारने पारधी आवास योजना सुरु केले आहे.

वैशिष्टे:-

- कच्चे् घर असणा-या कुटुबांना नवीन पक्के घर बांधकामासाठी आर्थिक साहाय्य
- लाभार्थीची प्राधान्य क्रमाने निवड
- घर बांधकामासाठी 1,20,000/- रू इतकी तरतुद
- मनरेगा माध्यमातुन लाभार्थ्यांवस 90 दिवसांचा रोजगार उपलब्ध
- स्वच्छ भारत मिशन अंतर्गत शौचालय बांधण्यात स्वतंत्र आर्थिक तरतुद

लाभार्थीची निवड :-

या योजनेसाठी लाभार्थीची निवड ही "सामाजिक, आर्थिक, जात सर्वेक्षण 2011" नुसार अत्यंत पारदर्शकपणे केली जाते. या योजनेचा लाभ पारधी समाजातील बांधवांना दिला जातो. लाभार्थीची निवड करतांना ग्रामसभा, पंचायत समिती, जि.ग्रा.वि.यं. या ठिकाणी योग्य ती कार्यवाही करुन मंजूरी देण्यात येते

प्रत्यक्ष कार्यपध्दती :-

लाभार्थीची निवड झाल्या नंतर लाभार्थीच्या राहत्या घराचा [कच्चे घर] Geo Tag, Job Card Mapping, निधी वितरित करण्यासाठी लाभार्थीचे खाते PFMS प्रणालीकडे संलग्न करुन , पंचायत समिती लाभार्थीची नावे जिल्हा स्तरावर मान्यतेसाठी प्रस्तावित करते. जिल्हा स्तgरावरुन मान्यता प्राप्त लाभार्थी यांना तालुकास्तरावरुन थेट लाभ हस्तांतरण [DBT] नुसार लाभार्थीस 1 ला हप्ता दिला जातो. लाभार्थीने स्वत:च लक्ष देऊन बांधकाम करुन घेतले पाहिजे, जेणेकरुन त्याला स्वत:च्या अपेक्षेनुसार घर बांधता येईल, यासाठी कुठल्याही कंत्राटदाराचा सहभाग या योजनेत नाही. यासाठी काटेकोर प्रयत्नल केले गेले आहेत.

घर बांधणीच्या प्रत्येचक टप्प्यावर Geo Tag व इतर तंत्रज्ञानाच्या माध्यमातून प्रत्यक्ष बांधमावर जिल्हा व तालुका स्तरावरून आर्थिक व भौतिक प्रगतीचा आढावा घेतला जातो व त्यानुसार त्याला 2रा, 3रा, व अंतिम हप्ता भौतिक प्रगतीशी संसंगत पध्दितीने अदा केला जातो. लाभार्थीस मनरेगाच्या माध्यीमातून 90 दिवसांचा रोजगार व त्यासाठी त्याला 18,000/- रू इतकी रक्कम अदा केली जाते. स्वच्छ भारत मिशन अंतर्गत शौचालय बांधणीसाठी

स्वतंत्र्यपणे 12,000/- रू इतकी रक्कम उपलब्ध करुन दिली जाते. वरील रुपरेषेनुसार बेघरांचे "स्वत:च्या हक्काच्या घरांचे" स्वप्न पुर्ण केले जाते.

देखरेख यंत्रणा:-

पारधी आवास योजनेच्या बाबतीत योग्ये ते नियंत्रण राखण्यासाठी व योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी मंत्रालयाने आवास सॉफट व आवास अॅप विकसित केले आहे. ज्यामुळे योजनेचे काम अत्यंत पारदर्शकपणे पार पाडले जाते. योजनेचे सनियंत्रण जिल्हा स्तरावर जि.ग्रा.वि.यं. येथून व तालुका स्तरावर पंचायत समिती या यंत्रणाच्या माध्यमातून केले जाते.

नवीन उपक्रम :-

काही बेघरांकडे स्वत:च्या: मालकीची जागा नसल्याने त्यांना घरकुलाचे लाभ देणे अशक्य होते. त्या साठी केंद्र शासनाने " पंडित दिनदयाळ उपाध्याय जागा खरेदी" योजनेकरिता 50,000/- किंवा प्रत्यक्ष जमिनीची किंमत यांपैकी जी रक्कनम कमी असेल ती या योजनेतुन मंजूर केली जाते. जेणे करुन प्रत्येक गरीब कुंटुबाला स्वत:चे घर उपलब्ध होईल.

महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जीवनोन्नती अभियान

स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजनेचे राष्ट्रीय ग्रामीण जीवनोन्नती अभियानात रुपांतर करण्यात आलेले आहे. राज्यात महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जीवनोन्नोती अभियान (उमेद) हे अभियान राबविण्या त येत आहे. उमेद अभियानाचे संचालन ग्रामविकास विभाग महाराष्ट्र शासन यांच्याकडून केले जाते. Intensive , Semi Intensive व Non Intensive या कार्यपध्दती व्दारे अभियानाची अमंलबजावणी करण्यात येत आहे.

अभियानाची उद्दिष्ट

1. गरीब गरीबीतून बाहेर पडू शकतो. त्यासाठी त्यास आवश्यूक सहाय्य्‍ दिले पाहिजे या विश्वासातून दारिद्रय निर्मूलन करण्यासाठी ग्रामीण गरीबांना एकत्र आणुन, त्यांच्या सक्षम संस्था उभारणे (गरीब वंचित महिलांचा समावेश स्वंयसहाय्यता गटामध्ये, करणे) सदर संस्थाषमार्फत गरीबांना एकत्रित करून, त्यांच्या संस्थाची क्षमता वृद्धी व कौशल्या वृध्दी करणे, वित्तीय सेवा पुरवणे आणि शाश्वत उपजीविकेची साधने उपलब्ध करुन देऊन त्यांना दारिद्र्याच्या बाहेर येण्यासाठी मदत करणे हे अभियानाचे प्रमुख उदिष्ट आहे.

अभियानाचा गाभा:-

ग्रामीण भागातील गरीब व जोखीमप्रवण कुटुंबांना समृध्द, आत्मसन्मानाचे व सुरक्षित जीवन जगता यावे यासाठी त्यांच्या् सर्व समावेशक, लोकशाही तत्वावर आधारित स्वयंचलीत समुदाय संस्थांची निर्मिती करुन त्यांचे अधिकार व हक्क, विविध वित्तीय सेवा तसेच शाश्वत उपजीविकेच्या संधी प्राप्त न होण्याच्या दृष्टीने पोषक वातावरणाची निर्मीती करण्यासाठी एक समर्पित व संवेदनशील संस्था निर्माण करणे यासाठी राज्य, जिल्हा व तालूका स्तरावर उमेद अभियानातील त्रिस्तरीय रचना तयार केली आहे. लातूर जिल्ह्यात उमेद अभियानाची सुरूवात – सन 2018-19 या आर्थिक वर्षात Intensive कार्यपध्दतीमध्ये लातूर जिल्ह्‍यातील 10 तालूक्याचा समावेश झाला आहे.

अभियानाचे प्रमुख घटक:-

- सामाजिक समावेशन – ग्रामीण भागातील गरीबातील गरीब कुटुंबापर्यंत पोहचुन, त्या कुटुंबातील किमान एक महिलेचा स्वंगयसहाय्यता गटामध्ये समावेश, करणे स्थापित गटांचे ग्राम संघ व प्रभागसंघ संस्थास बांधणी करणे
- गरीबांच्या् संस्थांचे बळकटीकरण- गरीबांची व त्यांच्या संस्थेची वृध्दी व कौशल्यी वृध्दीच करणे यासाठी समुदाय संसाधन व्यक्तीच्या सहाय्याने गरजेनूसार प्रशिक्षण देणे व क्षमता वृद्धी करणे..

- आर्थिक समावेशन – स्वथयंसहायता गट, ग्रामसंघ, प्रभागसंघ इत्यादी माध्यामातून शासन व बँकामार्फत, गरीब कुटुंबांना जीवनमान उंचावणे, उदयोग व व्यगवसाय वाढविण्याधसाठी गरजेनूसार अर्थसाहय उपलब्ध करुन देणे.
- शाश्वात उपजीविका- गरीब कुटुंबांचे आर्थिक उत्परन्नर वार्षिक किमान रू. 1 लाख करण्यानच्याी उद्धेशाने रोजगार व स्वतयंरोजगार संधी उपलब्धय करून देणे, तसेच गरीबांचे जीवनमान उंचाविण्यासाठी मार्गदर्शन करणे.
- अभियानाची मुल्ये़ा– प्रमाणिकपणा, उत्तरदायित्वी, पारदर्शकता, संवेदनशिलता.
- अभियानाची व्यापक दृष्टीन (Vision)– समन्याषयी, लिंग समभावाचे मुल्यच जपणा-या प्रगतीशील महाराष्ट्रा ची निर्मीती, जिथे सर्व नागरिक सुरक्षित सन्मानाने आणि संपन्नतेचे जीवन जगतील.

कार्यपध्दती

गामीण भागातील गावामध्येस समुदाय संसाधन व्यक्ती वर्धिनी (5 वर्धिनी -1 टीम) मार्फत 15 दिवस गावफेरीच्या माध्यममातून गावप्रवेश केला जातो. वंचित कुटुंबातील महिलांचे स्वीयंसाहयता गट स्थापन केले जातात. स्थापित गटांना सक्षम व बळकटीकरण करणे, उर्वरित गरीब कुटुंबांचा समावेश स्वायंसहयता गटात करणे. यासारखी कामे गावातील (CRP) गट प्रेरिका यांच्या सहाय्याने केली जातात. यामध्यो स्थापित गट आठवडी बैठक घेतात, तसेच दशसुत्रीचे पालन करणारे असतात.

वंचित कुटुंबांना अर्थिक व समाजिक दृष्टीया सक्षम करणे, तसेच स्व विकास ते गाव विकास या संकल्पकनेतून गावातील विविध प्रश्नव सोडविण्याससाठी ग्रामसंघाची स्थापना केली जाते. ग्रामीण भागात गावपातळीवर विविध समुदाय संसाधन व्यकक्तीयमार्फत कामे केली जातात. समुदाय संसाधन व्याक्ती मार्फत स्वयंसाहायता गटांना विविध सेवा पुरवण्या.साठी आर्थिक साक्षरता सखी, MIP सखी, बॅक सखी, कृषी सखी, पशुसखी इत्यावदीची निवड करण्यात येणार आहे. त्यांखना सर्वतोपरी मार्गदर्शन करण्या साठी स्वंतंत्र तालूका कक्ष स्थापन केला आहे.

जिल्हा स्तरावर मा. मुख्यय कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद तथा अभियान संचालक व प्रकल्पि संचालक जिल्हा ग्रामविकास यंत्रणा तथा अभियान सहसंचालक यांच्या मार्गदर्शन व संनियत्रणाखाली जिल्हा कक्षाचे जिल्हायस्तरावर (DMM&LIV, DM-IBCB, FI, MIS&ME, OS&procument, MIS, Marketing) जिल्हा व्यवस्थापक कार्यरत असतात.

स्वंयसहायता गटामार्फत योजना:-

- 1)पंडीत दिनदयाळ उपाध्य्य ग्रामीण कौशल्यM विकास कार्यक्रम (DDUGKY)
- 2)अस्मिता योजना

- 3)आर-सेटी- ग्रामीण स्व्रोजगार प्रशिक्षण क्रेंद्र
- 4)सुमतीबाई सुकळीकर महिला सक्षमीकरण अर्थसाहय योजना इत्यादी..

उमेद अभियानाच्याक अधिक माहितीसाठी वेबसाईट- WWW.msrlm.gov.in

रमाई आवास योजना
(राज्युशासन पुरस्कृत)

रमाई आवास योजनेचे उद्देश

- महाराष्ट्र्य राज्यातील ग्रामीण भागातील अनुसुचित जाती व नवबौध्द संवर्गातील लोकांसाठी राज्य सरकारने रमाई आवास योजना सुरु केले आहे.

वैशिष्टे:-

लाभार्थीची निवड :-

:- रमाई या योजनेसाठी लाभार्थीची निवड ही “सामाजिक, आर्थिक, जात सर्वेक्षण 2011” नुसार अत्यंरत पारदर्शकपणे केली जाते. ही योजना फकत अनुसुचित जाती (SC) साठी आहे. ज्यास लाभाथीचे नाव “सामाजिक, आर्थिक, जात सर्वेक्षण 2011” यामध्येभ नाही परंतु ज्यान लाभार्थ्यांठना घराची आवश्यवकता आहे. अशा लाभार्थ्यीवचे नावे प्रपत्र ड मध्येर असतील तर त्याम लाभार्थीची निवड केली जाईल. लाभार्थीची निवड करतांना ग्रामसभा, पंचायत समिती, जि.ग्रा.वि.यं. या ठिकाणी योग्यि ती कार्यवाही करुन मंजूरी देण्यावत येते

प्रत्यक्ष कार्यपध्दती :-

लाभार्थीची निवड झाल्याणनंतर लाभार्थीच्याव राहत्या घराचा [कच्चे घर] Geo Tag, Job Card Mapping, निधी वितरित करण्यावसाठी लाभार्थीचे खाते PFMS प्रणालीकडे संलग्नि करुन , पंचायत समिती लाभार्थीची नावे जिल्हाd स्तररावर मान्यातेसाठी प्रस्ताववित करते. जिल्हा स्तररावरुन मान्यिता प्राप्ते लाभार्थी यांना तालुकास्त रावरुन थेट लाभ हस्तां तरण [DBT] नुसार लाभार्थीस 1 ला हप्तां दिला जातो. लाभार्थीने स्वात: च लक्ष देऊन बांधकाम करुन घेतले पाहिजे, जेणेकरुन त्यातला स्वथत:च्यां अपेक्षेनुसार घर बांधता येईल, यासाठी कुठल्याही कंत्राटदाराचा सहभाग या योजनेत नाही. यासाठी काटेकोर प्रयत्नस केले गेले आहेत.

घर बांधणीच्याच प्रत्येक टप्प्यावर Geo Tag व इतर तंत्रज्ञानाच्याा माध्य-मातून प्रत्यक्ष बांधकामावर जिल्हात व तालुका स्तबरावरुन आर्थिक व भौतिक प्रगतीचा आढावा घेतला जातो व त्यातनुसार त्यातला 2रा, 3रा, व अंतिम हफ्ताही भौतिक प्रगतीशी संसंगत पध्दतीने अदा केला जातो लाभार्थीस मनरेगाच्या माध्यामातून 90 दिवसांचा रोजगार व त्यासाठी त्याला 18,000/- रू इतकी रक्कम अदा

केली जाते स्वच्छ भारत मिशन अंतर्गत शौचालय बांधणीसाठी स्वतंत्रपणे 12,000/- रू इतकी रक्कम उपलब्ध करुन दिली जाते. वरील रुपरेषेनुसार बेघरांचे “स्वतःच्या हक्काच्या घरांचे” स्वप्न पुर्ण केले जाते.

देखरेख यंत्रणा :-

रमाईच्याय बाबतीत योग्यस ते नियंत्रण राखण्यासाठी व योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी मंत्रालयाने आवास सॉफट व आवास अॅप विकसित केले आहे. ज्यायमुळे योजनेचे काम अत्यंत पारदर्शकपणे पार पाडले जातेयोजनेचे सनियंत्रण जिल्हाह स्ततरावर जि.ग्रा.वि.यं. येथून व तालुका स्तजरावर पंचायत समिति या यंत्रणेच्या माध्यमातून केले जाते.

नवीन उपक्रम :-

काही बेघरांकडे स्वतःच्या मालकीची जागा नसल्याने त्यांना घरकुलाचे लाभ देणे अशक्य होते. त्या्साठी केंद्र शासनाने “ पंडित दिनदयाळ उपाध्या य जागा खरेदी” योजनेकरिता 50,000/- किंवा प्रत्यकक्ष जमिनीची किंमत यांपैकी जी रक्कम कमी असेल ती या योजनेतुन मंजूर केली जाते. जेणे करुन प्रत्येक गरीब कुंटुबाला स्वतःचे घर उपलब्धर होईल.

शबरी आवास योजना
(राज्य शासन पुरस्कृत)

महाराष्ट्र राज्यातील ग्रामीण भागातील आदिवासी समुदायासाठी राज्ये सरकारने शबरी आवास योजना सुरु केले आहे.

वैशिष्टे :-

- कच्चे् घर असणा-या कुटुबांना नवीन पक्के घर बांधकामासाठी आर्थिक साहाय्य.
- लाभार्थीची प्राधान्य क्रमाने निवड.
- घर बांधकामासाठी 1,20,000/- रू इतकी तरतुद.
- मनरेगा माध्यामातुन लाभार्थ्यास 90 दिवसांचा रोजगार उपलब्धस.
- स्वच्छ. भारत मिशन अंतर्गत शौचालय बांधण्यात स्वतंत्र आर्थिक तरतुद

लाभार्थीची निवड :-

या योजनेसाठी लाभार्थीची निवड ही "सामाजिक, आर्थिक, जात सर्वेक्षण 2011" नुसार अत्यंत पारदर्शकपणे केली जाते. या योजनेचा आदिवासी समुदायांना लाभ दिला जातो. लाभार्थीची निवड करतांना ग्रामसभा, पंचायत समिती, जि.ग्रा.वि.यं. या ठिकाणी योग्यि ती कार्यवाही करुन मंजूरी देण्यात येते.

प्रत्यंक्ष कार्यपध्दतती :-

लाभार्थीची निवड झाल्या नंतर लाभार्थीच्या राहत्या घराचा [कच्चे घर] Geo Tag, Job Card Mapping, निधी वितरित करण्यासाठी लाभार्थीचे खाते PFMS प्रणालीकडे संलग्न करुन , पंचायत समिती लाभार्थीची नावे जिल्हा स्तरावर मान्यतेसाठी प्रस्तावित करते. जिल्हा स्तरावरुन मान्यता प्राप्त लाभार्थी यांना तालुका स्तरावरुन थेट लाभ हस्तांतरण [DBT] नुसार लाभार्थीस 1 ला हप्ताह दिला जातो. लाभार्थीने स्वत:च लक्ष देऊन बांधकाम करुन घेतले पाहिजे, जेणेकरुन त्याला स्वत:च्या अपेक्षेनुसार घर बांधता येईल, यासाठी कुठल्याही कंत्राटदाराचा सहभाग या योजनेत नाही. यासाठी काटेकोर प्रयत्न केले गेले आहेत.

घर बांधणीच्या प्रत्येक टप्प्यावर Geo Tag व इतर तंत्रज्ञानाच्या माध्य"मातून प्रत्यक्ष बांधकामावर जिल्हा व तालुका स्तरावरून आर्थिक व भौतिक प्रगतीचा आढावा घेतला जातो व त्यानुसार त्याला 2रा, 3रा, व अंतिम हप्ता भौतिक प्रगतीशी संसंगत पध्दतीने अदा केला जातो. लाभार्थीस मनरेगाच्यात माध्यीमातून 90 दिवसांचा रोजगार व त्याला 18,000/- रू इतकी रक्करम अदा केली जाते. स्वच्छ. भारत मिशन अंतर्गत शौचालय बांधणीसाठी स्वचतंत्र्यपणे 12,000/- रू इतकी रक्कम उपलब्ल करुन दिली जाते. वरील रुपरेषेनुसार बेघरांचे "स्वत:च्या हक्काच्या घराचे स्वप्न पूर्ण केले जाते" .

देखरेख यंत्रणा :-

शबरी या योजनेबाबतीत योग्य ते नियंत्रण राखण्यासाठी व योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी मंत्रालयाने आवास सॉफ्ट व आवास ॲप विकसित केले आहे. ज्यामुळे योजनेचे काम अत्यंत पारदर्शकपणे पार पाडले जाते. योजनेचे सनियंत्रण जिल्हा स्ततरावर जि.ग्रा.वि.यं. येथून व तालुका स्तेरावर पंचायत समिती या यंत्रणाच्या माध्यमातून केले जाते.

नवीन उपक्रम :-

काही बेघरांकडे स्वत:च्या: मालकीची जागा नसल्याने त्यांना घरकुलाचे लाभ देणे अशक्य होते. त्या साठी केंद्र शासनाने " पंडित दिनदयाळ उपाध्याय जागा खरेदी" योजनेकरिता 50,000/- किंवा प्रत्यक्ष जमिनीची किंमत यांपैकी जी रक्कम कमी असेल ती या योजनेतुन मंजूर केली जाते. जेणे करुन प्रत्येक गरीब कुंटुबाला स्वत:चे घर उपलब्धे होईल.

योजनेचा लाभ घेण्यासाठी कोणाकडे संपर्क साधावा

- ग्रामपंचायत - ग्रामसेवक
- पंचायत समिती - गट विकास अधिकारी
- जिल्हास्तर - प्रकल्प संचालक जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा